

за період з 2010 року по 2018 рік вказує на його зростання, яке склало 124,9 %. Зростання попиту на працю відбулося значною мірою за рахунок розвитку сфери докладання праці у містах. Так, наприклад, із 1164 вакантних робочих місць заявлених у 2018 році 37,2% припадає на м. Ужгород та м. Мукачево, включаючи і Мукачівський район [8]. У той же час у шести районах гірської природно-економічної зони було всього 235 вакансій, або 20,2% від загальної кількості. Наведене є свідченням поглиблення диспропорцій у розвитку сфери докладання праці на локальних ринках праці та нерівних можливостей у реалізації трудового потенціалу міського і сільського населення регіону, що відповідно трансформується на мобільності сільського населення, яке складає ядро трудової міграції та рівні безробіття в просторовому зрізі. Наслідком цього є наявність високої частки субрегіональних ринків праці з обмеженим попитом на працю, які за експертними оцінками охоплюють усі гірські райони та значну частину районів передгірної природно-економічної зони Закарпаття

Література

1. Гоблик В.В. Токар Я.І. Регулювання депресивних ринків праці в умовах економічної трансформації: Монографія/В.В Гоблик, Я.І.Токар Мукачево: РВВ МДУ, 2017 – с.176.
2. Мікловда В. П. Економічна безпека регіону: трудоресурсний контекст / В. П. Мікловда, М. І. Пітюлич, В. В. Гоблик // Регіональна економіка. – 2017. – №2. – С.10-15.*
3. Соціально-економічний розвиток малих сіл Закарпаття: проблеми трансформаційного періоду: колективна монографія / М.І. Пітюлич, В.В. Гоблик, Т.Д. Щербан та ін.; за заг. ред. д.е.н., проф. М.І. Пітюлича. –Мукачево: РВВ МДУ, 2020. –148 с.
4. Labor Market of Zakarpattia Region: Current State and Assessment of Structural Transformation of Employment. / M. Pitiulych, V. Hoblyk, M. Resler [et al.] // International Journal of Advanced Science and Technology. – Australia, 2020. – Vol. 29, №9s. – P. 5940-5948.
5. Пітюлич М.І., Мікловда В.П. Формування економічного механізму регулювання зайнятості в умовах становлення ринкових відносин. – Ужгород – Карпати, 1994 р. – с.103.
6. Кашенов А.В. Рынок труда : Проблемы формирования и перспективы. Общество и Экономика №7 – 8, 1997 р. – с.95.
7. Рынок труда / под ред. проф. В.С. Буланова и проф. Н.А. Волгина – 2 изд. перераб. и дополн. М.: издательство «Экзамен», 2003 – с.49.
8. Праця у Закарпатській області у 2018 році. Статистичний збірник. Ужгород, 2019 – с.35.

УДК 331.5:332.1(477.87)

ПІТЮЛИЧ М.І., ЩЕРБАН Т.Д., ГОБЛИК В.В.,
Мукачівський державний університет

ТИПОЛОГІЯ СУБРЕГІОНАЛЬНИХ РИНКІВ ПРАЦІ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Існуючі диспропорції між попитом і пропозицією праці на субрегіональних ринках праці регіону дають підставу виділити три основні їх типи.

Незбалансовані ринки праці, для яких характерна диспропорція між попитом та пропозицією праці, а рівень безробіття перевищує середньо-обласний показник, а основною формою безробіття є структурне (Великоберезнянський, Воловецький, Іршавський, Міжгірський, Рахівський, Тячівський райони).

Збалансовані – локальні ринки праці, на яких показники використання робочої сили відповідають або наближені до середньо-обласних показників з домінуванням фрикційної форми безробіття (Берегівський, Виноградівський, Перечинський, Хустський, Свалявський, Мукачівський, Ужгородський райони).

Диверсифіковані – з розвинутою секторальною структурою економіки, яка забезпечує продуктивну зайнятість населення, завдяки динамічному розвитку ринкового сектору економіки з рівнем безробіття, який є значно нижчий від його природного рівня (м. Ужгород, м. Мукачево).

Структурна трансформація економіки регіону супроводжується відповідними змінами в попиті на працю у розрізі професійно-кваліфікаційних груп економічно-активного населення.

Таблиця 1

Попит на робочу силу за окремими категоріями працівників у Закарпатській області, осіб

	2010	2015	2018	
			Усього	% до 2010р.
Потреба працівників, усього. У т.ч.	932	239	1164	124,9
Робітників (кваліфіковані фахівці, професіонали)	595	187	932	156,6
Службовців (керівники, менеджери, управлінці)	257	9	45	17,5
Найпростіші професії (вкл. осіб без професії)	80	13	187	233,8

Розраховано на основі даних: Стат. збірник. Праця у Закарпатській області 2012, с.32, Закарпаття 2018, с.63

Аналіз даних, відображених у таблиці 1, вказує на наявність істотних відмінностей у попиті на працю різних професійно-кваліфікаційних категорій працівників. На ґрунті позитивної тенденції до зростання попиту на кваліфіковану працю за аналізований період, більш ніж у два рази зріс попит на найпростіші професії, включаючи осіб без професії.

Другою складовою кон'юнктури ринку праці є пропозиція праці, яка формується під дією низки чинників, основним із яких є особи які вступають у працездатний вік. Високим залишається навантаження на одну вакансію, особливо у гірських районах області.

Здійснена типологія субрегіональних ринків праці має важливе прикладне значення для формування регіональної стратегії зайнятості, яка

повинна носити адресний характер, оскільки в області сформувалися окремі сільські ареали, де за рахунок власних ресурсів розв'язати проблему зайнятості населення неможливо [1-4]. Це вимагає розробки державних програм зайнятості сільського населення, спрямованих на створення ефективного підприємницького середовища на селі, стимулювання інвестицій у розвиток сфери докладання праці, підтримка кооперативних форм трудової діяльності, організація сімейного фермерства, активне сприяння функціонуванню товарних господарств населення.

Література

1. Labor Market of Zakarpattia Region: Current State and Assessment of Structural Transformation of Employment. / M. Pitiulych, V. Hoblyk, M. Resler [et al.] // International Journal of Advanced Science and Technology. – Australia, 2020. – Vol. 29, №9s. – P. 5940-5948
2. Гоблик В.В. Токар Я.І. Регулювання депресивних ринків праці в умовах економічної трансформації: Монографія/В.В Гоблик, Я.І.Токар Мукачево: РВВ МДУ, 2017 – с.176.
3. Мікловда В. П. Економічна безпека регіону: трудоворесурсний контекст / В. П. Мікловда, М. І. Пітюлич, В. В. Гоблик // Регіональна економіка. – 2017. – №2. – С.10-15.*
4. Соціально-економічний розвиток малих сіл Закарпаття: проблеми трансформаційного періоду: колективна монографія / М.І. Пітюлич, В.В. Гоблик, Т.Д. Щербан та ін.; за заг. ред. д.е.н., проф. М.І. Пітюлича. –Мукачево: РВВ МДУ, 2020. –148 с.

УДК 338.3

ПРОСКУРА В.Ф.,
Мукачівський державний університет
ПІРЧАК О.І.,
НВК «Еммануїл»

МІЖНАРОДНИЙ ТРАНСФЕР ТЕХНОЛОГІЙ ЯК АЛЬТЕРНАТИВА ПРЯМИХ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ

Показники прямих іноземних інвестицій залучених в економіку України у минулому 2020 році був найнижчим за останні 5 років. Спостерігався відтік іноземного капіталу в сумі 0,343 млрд.дол.США. [1]

Цілий ряд чинників відлякують потенційних інвесторів від прямих вливань коштів у економіку України, зокрема: військові дії на сході, високий рівень корупції, рейдерство, нестабільність законодавства та ін. Дуже негативний вплив на процес залучення іноземних інвестицій на перспективу буде мати факт «націоналізації» заводу «Моторсіч» у який інвестори із Китаю вклали величезні кошти. У контексті цього потрібно пам'ятати, що економіка КНР має найвищі темпи розвитку (ріст ВВП у цьому році очікується приблизно 13%) і за цим показником випереджає США.

Україна ризикує втратити важливого економічного партнера, найбільшого у світі споживача продовольства та одного з найбільших покупців вітчизняної сільськогосподарської продукції. Як же подолати негативні результати некомпетентного управління внутрішніми та зовнішніми

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>